

Slaagt justitie er in om de van afpersing en oplichting verdachte Veda B. en Freddie L. achter de tralies te krijgen? Veertien aangiften en verklaringen liggen in het grote politieonderzoek Fair Play dat nagenoeg is afgerond, maar volgens de verdediging van de Groningers is er nauwelijks bewijs. Vandaag deel 2 van de afpersingszaak.

Door Mick van Wely en Bas van Sluis

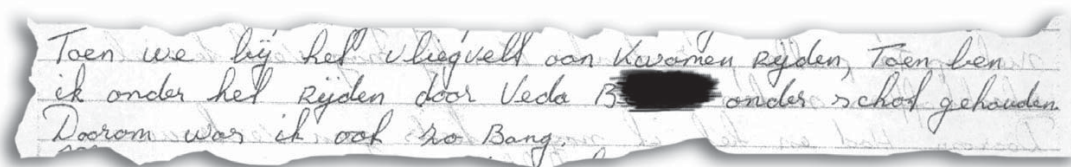

Foto: Jan Willem van Vliet

DE AFPERSINGSZAAK FAIR PLAY 2

'Luister: een kogel kost maar 25 cent'

Fragment uit een brief die Freddie L. vanuit de gevangenis aan een van de slachtoffers schreef.

'Het grijze circuit'

Je moet betalen. Alsjeblieft. Veda schiet jou dood. Hij schiet mij dood." Huilend en smekend stort hoofdverdachte Freddie L. (49) zich aan de voeten van Giel, een supermarkteigenaar uit Drenthe. Ze zijn in het City Hotel in Groningen. Hoofdverdachte Veda B. bekijkt het hele tafereel. Hij heeft de huilende Freddy en slachtoffer Giel net gewezen op een groepje Turkse mannen dat aan de overkant van het hotel staat. Zijn mannen. Hij wil direct tienduizend euro. Anders vermoorden zijn mannen Giel, dreigt hij.

De Drentse supermarkt- en restaurant-eigenaar is ten einde raad. Hij zegt in de tang van B. en L. te zitten. Door de im-

Café De Buren, de uitvalsbasis van B. en L.
Foto: DvhN/Duncan Wijting

mense druk slaapt hij slecht en functioneert hij niet meer op zijn werk. Hij vermoedt dat L. – die hij al twintig jaar kent – een toneelspel heeft opgezet om hem extra bang voor Veda te maken. B. achtervolgt hem, samen met een vriend, later ook nog uren in het casino van Groningen. Met zijn hand in zijn jas alsof hij ieder moment een vuurwapen zal trekken, verklaart Giel op 11 november 2008 bij de politie.

Tekenaar voor het gemak waarmee Veda dreigementen lanceerde is een reeks van incidenten bij Essent. Het bedrijf had de stroom afgesloten van zijn café: De Buren. Het begin van een reeks dreigtelefoontjes. Medewerkers en hun gezinnen werden naar eigen zeggen met de dood bedreigd. Dat ging uiteindelijk zo ver dat Essent besloot speciale briefjes naast de telefoons te leggen met de telefoonnummers van B. Die telefoontjes mochten ze niet aannemen.

Café De Buren aan de Rabenhauptstraat is de uitvalsbasis voor B. en L. De hoofdverdachten in de afpersingszaak, die samen worden verdacht van veertien zaken. De kroeg werd gerund door B. en zijn broer Erkan, die ook verdachte is in de zaak. Op de rekening van Erkan werd ook afpersgeld gestort. Sommige slachtoffers moesten geregeld naar het café om geld af te dragen. Vorig jaar zou Veda B. er een gokkastenexploitant uit Hoogerkerk hebben vastgehouden. De man durft geen aangifte te doen, maar de gijzeling is wel in de tenlastelegging van justitie opgenomen.

De eigenaar van het voormalige transportbedrijf Road Masters in Winschoten is bekend met de dreigementen van Veda. Road Masters had 26 werknemers in dienst. Had, want de onderneming bestaat niet meer. Het bedrijf werd in mei 2005 failliet verklaard. De reden? Voormalig directeur Willemsen zegt financieel te zijn uitgekled door Veda B. Als hij op de ochtend van 22 oktober 2008 wordt ondervraagd door de recherche, is hij terughoudend. Bang voor represailles van zijn vermeende afperser.

Willemsen heeft vlak voor het faillissement een loonconflict met een Turkse

chauffeur. Veda B., zoon van Turkse ouders, belooft hem te helpen. B. wil in ruil voor de hulp, zo verklaart Willemsen aan de recherche, geld van hem lenen. De 12.000 euro betaalt hij niet terug. Later leent hij nog eens 18.000 euro. Ook dan nog heeft B. niet genoeg. "Hij bleef maar vragen om geld. Hij deed dat via een werknemer van me."

Willemsen raakte door de leningen en de dragen die hij naar eigen zeggen onder dwang moest afgeven, zwaar in de problemen. Omdat hij geen geld meer had kon hij verzekeringspremies voor zijn bedrijf niet meer betalen. "Op een gegeven moment was ik 80.000 euro kwijt aan B. Geld uit het bedrijf en van mezelf." Willemsen is summier in zijn verklaringen. Hij wil geen aangifte doen.

In dezelfde maand ondervraagt de politie ook Jacob, de bewuste werknemer van Willemsen. Hij bevestigt het verhaal van zijn baas. Zegt ook dat deze geen cent kreeg van B. Volgens de verklaring van Jacob heeft B. zeker 150.000 euro uit het bedrijf getrokken. "Veda bedreigde me. We moesten geld overmaken via de bank Western Union. B. zei tegen me: 'Luister, een kogel kost maar 25 cent'."

Het faillissement treft ook een andere ondernemer uit Oost-Groningen. De eigenaar van een assurantiëkantoor, om privacyredenen Geertsema genoemd, doet in september aangifte van oplichting. Op dat moment heeft hij voor 15.000 euro aan beveiligingsapparatuur geïnstalleerd in zijn bedrijf in Stadskanaal. Voorzorgsmaatregelen, want de vele bezoeken van hoofdverdachte B. zitten hem niet lekker. "Het waren intimiderende bezoeken, telefoontjes en sms'jes. Soms tien per dag", zegt hij in een gesprek met deze krant.

De ellende begon toen Veda B. in februari vorig jaar plotseling opdook in zijn kantoor. "Hij deed zich voor als financieel adviseur van het bedrijf Road Masters. Het bedrijf had nog een bedrag van 20.000 euro van ons tegoed. Dat had ik niet betaald omdat ik nog voor 14.000 euro aan premies bij Road Masters had openstaan", zegt Geertsema. Veda biedt

voor 22.000 euro z'n hulp aan. Op een brief waarin het bedrag wordt genoemd, staat het huisadres van Geertsema vermeld. "Ik heb dat als zeer bedreigend ervaren. Alsof hij wilde laten zien waar ik woonde." Veda zou in ruil voor de 22.000 euro, de 14.000 euro die Geertsema tegoed had, teruggeven.

Geertsema betaalt. Eerst 2.000, dan nog eens 5.500. Geen cent ontvangt hij van B. Als Geertsema aarzelt om nieuwe bedragen te betalen, komt Veda langs. "Hij liep zo mijn kantoor in. Op de parkeerplaats liepen wat duistere figuren." De 'financieel adviseur' wil meer geld. Geertsema maakt nog eens 3.000 en 4.000 euro over. Ook dan nog eist hij meer en meer. De teller staat op 19.500 euro als de verzekeraar er genoeg van heeft.

In de aangifte van Geertsema bij de politie staat: "Veda B. zei dat één en ander ook met een 9 millimeter geregeld kon worden". Veda zou ook gezegd hebben: "op afpersing staat 3 maanden. Ik begin zo weer opnieuw." Als B. dan ook nog zegt dat Geertsema beschermgeld moet betalen, is voor de man de maat vol. Het personeel is doodsbang en hij vreest dat de zaak escaleert. In een sms'je van Veda dat hij heeft bewaard staat: "Ik verras jullie allemaal. Iedereen gaat nu mijn slechte kant zien." Geertsema doet aangifte.

Het verhaal van Willemsen en Geertsema vertoont grote gelijkenis met het relaas van andere slachtoffers. Zoals de ondernemer op de Grote Markt in Groningen die voor bemiddeling door de hoofdverdachten Freddie L. en Veda B. vorig jaar bijna 13.000 euro moest betalen. Onder druk van meerdere bedreigingen met de dood. Of Michelle uit Eelde die na een geschil met een aannemer de fout maakte om de hulp van Freddie L. in te schakelen. Zij moest, eveneens naar eigen zeggen onder zware bedreigingen van Freddie L. en Veda B., ruim 50.000 euro betalen aan het duo. Ook zij deed aangifte van afpersing.

Het politieonderzoek draagt niet toevallig de naam Fair Play. Zo heet het amusementscentrum in de Eu-

roborg in Groningen, waar Veda iemand voor het oog van de camera mishandelt. Fair Play is waarschijnlijk ook een knipoog van de rechercheurs naar het 'eerlijke spel' dat L. en B. speelden met hun slachtoffers.

Freddie L. en Veda B. zijn zwaar gokverslaafd. Duizenden euro's vergokken ze per avond in casino's en gokhallen. Ook in de nacht van 29 op 30 januari 2008 in Fair Play in de Euroborg. Veda B. zegt dat hij geld tegoed heeft van het casino. Een automaat zou een fout hebben gemaakt. Een medewerker verklaart tegen de politie dat B. zei: "Als ik mijn geld niet krijg, schiet ik je medewerker af met mijn negen millimeter." Er ontstaat een handgemeen, waarna B. zegt: "Nu wordt het persoonlijk. Vanaf nu moet je altijd achterom kijken. Ik weet je te vinden."

Het personeel is doodsbang. De foto's van de camerabeelden in het politiedossier laten het handgemeen zien. Veda B. en Freddie L. zouden, zo blijkt uit gesprekken die Dagblad van het Noorden voerde met getuigen in het onderzoek, ook het amusementscentrum Lucky Star in Gieten hebben afgeperst. De eigenaar van het casino wil niet ingaan op de zaak. Net als de Groninger topmedewerker van een brouwerij, die enkele jaren geleden zodanig zou zijn bedreigd door B., dat hij een week lang moest onderduiken met zijn gezin in een hotel.

De zaak tegen B. en L. dient op 12 maart, maar wordt dan nog niet inhoudelijk behandeld omdat er nog getuigen gehoord moeten worden door de advocaten. Justitie wil niet reageren op de zaak omdat het getuigenverhoor nog in volle gang is. "Voor ons is het onderzoek nog allerminst afgerond", laat een justitiewoordvoerder weten.

De namen van de slachtoffers zijn gefingeerd. tips? misdaad@dvh.nl

Waarom riepen de slachtoffers de hulp in van het duo Freddie L. en Veda B.? In ongeveer de helft van de gevallen lag het initiatief bij de gedupeerden. Soms rechtstreeks, soms via een tussenpersoon.

Het feit dat slachtoffers contact zochten met de mannen, is voer voor de advocaten van B. en L. Dennis Vlieland, die Veda B. verdedigt, spreekt van 'slachtoffers uit het grijze circuit'. Hij is sceptisch over de bewijslast. "Er zijn geen bewijzen van doodsbangbedreigingen en evenmin van geldtransacties." B. zegt dat hij hoogstens mensen heeft opgelicht, maar zeker nooit met een wapen heeft gedreigd. Freddie L. zegt dat hij onder dwang van Veda B. handelde. In een brief aan een slachtoffer schrijft hij vanuit de bajes dat Veda hem had bedreigd met een pistool.

Feit is dat er verklaringen liggen die veelal dezelfde strekking hebben. De hoofdverdachten werpen zich op als bemiddelaar en zuigen de slachtoffers financieel helemaal leeg. De aangeverden zijn doodsbang. De politie vermoedt dat er meer slachtoffers zijn, maar dat die niet durven te praten. Meerdere personen verklaren dat ze met de dood zijn bedreigd en een pistool hebben gezien bij de verdachten. Zoals een manegehouder uit Exloo, die op 12 september 2008 wordt bezocht door Freddie L. en handlanger en medeverdachte Marcel van der N. In de woning van de manegehouder legt Van der N. een pistool op tafel als Freddie van de angstige man 12.000 euro komt incasseren. De handlanger zou hebben gezegd: "Neem de zaak maar serieus".

In het onderzoek worden bij twee andere medeverdachten, Dick B. en Jan van E., respectievelijk één en drie wapens gevonden. In de woning van Van E. aan de Groninger Froukemaheerd treft de recherche een automatisch vuurwapen aan. Volgens de twee behoren de wapens toe aan de hoofdverdachten. In totaal zijn er negen medeverdachten. De hoofdverdachten wordt dan ook niet alleen afpersing, oplichting en mishandeling ten laste gelegd, maar ook deelname aan een criminele organisatie.

Freddie L. laat ondanks herhaalde verzoeken via zijn advocaat weten niet te willen reageren.

■ DEEL 1

Deel 1 van het Fair Play-onderzoek is te lezen op www.dvhn.nl